

Hallgrímur Helgason

Vieno
nepakartojamo
gyvenimo
istorija

romanas

1000⁰ MOTERIS

Alma littera

1

1929-ųjų modelis 2009

Gyvenu čia, garaže, viena – draugiją man palaiko tik nešiojamasis kompiuteris ir sena granata. Ką ir sakyti, jaukus lizdelis. Mano guolis – tai ligoninės lova; ničnieko daugiau man ir nereikia, išskyrus tualetą. Tikras vargas, kai būnu priversta juo pasinaudoti. Užtrunka visą amžinybę, kol iki jo prisikasu: iš pradžių per visą lovą, o paskui dar tiek pat, kol pasiekiu gerą vietelę. *Via dolorosa* – taip vadinu šitą kelią, kuriuo triskart per dieną svyrinėju it šmėkla reumato išsukinėtais sąnariais. Šiuo metu mano didžiausia svajonė – antelė plius kateteris, bet mano prašymas įstrigęs administracijos labirintuose. Šuniškas gyvenimas.

Pro langą čia ne kažin ką pamatysi. Pasaulis man atsiveria kompiuterio ekrane. Žinutės keliauja pirmyn atgal, ir mano feisbuko puslapis ištįsta kaip gyvenimas. Ledynai tirpsta, prezidentai tamsėja, žmonės lieja ašaras dėl savo automobilių arba namų. O ateitis skersu žvilgsniu ir pašaipia šypsena kantriai laukia prie slenkančios bagažo juostos. Taip, aš viską dėmesingai stebiu iš savo balto patalo. Drybsau čia kaip lavonas be jokių poreikių, laukdama mirties arba kad kas atneštų man dozę gyvenimui pratęsti. Jos, merginos iš Reikjaviko slaugos tarnybos, pasirūpina manimi dukart per dieną. Mergužėlė, kuri ateina iš ryto, nors prie žaizdos dėk, o popietinė, ragana su šaltomis rankomis ir neskaniu kvapu iš burnos, visada išpila mano pelenines suraukusi nosį.

Bet jei užveriu savo akį į pasaulį, užgesinu lempą ir leidžiu rudeninei tamsai užlieti garažą, tada pro mažą langelį sienos viršu-

je įžiūriu „Taikos bokštą“*. Dabar Lenonas, įžengęs į dangų, tapo Islandijoje šviesuliu, nelyginant koks miško dievas iš Ovidijaus poezijos. Jis nušviečia juodus vandenį ilgomis naktimis. Jo našlė buvo labai maloni – iškėlė jį tiesiai man prieš akis. O, kaip gera snūduriuoti glostomai seniai užgesusių aistrų liepsnos!

Galima pasakyti, kad aš riogsau čia, garaže, kaip tie senoviniai automobiliai, iš kurių nebėra jokios naudos. Vieną dieną pasidalinau šia mintimi su Gojumi. Jis su žmona Doura nuomoja man šią patalpą už šešiasdešimt penkis tūkstančius kronų per mėnesį. Gerasis Gojus, kurio tikras vardas – Gudjounas, juokais pavadino mane oldsmobiliu. Panaršiau internete ir radau *Oldsmobile Viking*, 1929-ųjų modelio, nuotrauką. Tiesą sakant, nežinojau, kad taip velniškai pasenau. Tas modelis atrodo kaip vos vos patobulintas vežimas.

Gyvenu čia viena jau aštuonerius metus, įkalinta lovoje emfizemos, kuri persekioja mane triskart ilgesnį laiką. Vos galiu pasukti galvą: nuo menkiausio judesio man užima kvapą ir imu dusti – o tai, švelniai tariant, nėra malonus pojūtis. „Mažutis nepatogumas lavonui“, kaip buvo sakoma senais laikais. Nuolatiniis mano palydovas po ilgų piktnaudžiavimo rūkymu metų. Traukiu cigaretes nuo 1945-ųjų pavasario, kai vienas karpotas švedas leido man pamėginti šio malonumo. Ir tos žarijos šildo mane iki šiol. Man buvo pristatyti deguonies akiniai su nosies šiaudeliais, bet kad galėčiau pasinaudoti šiuo pasiūlymu, „dėl gaisro pavojaus“ buvo liepta neberūkyti. Kitaip tariant, turėjau pasirinkti vieną iš dviejų gražių ponų – rusų grafą Nikotiną arba anglų lordą Oksigeną. Ilgai svarstyti man nereikėjo.

Taigi aš kvėpuoju kaip išvykstantis iš stoties garvežys ir kelionės į tualetą – mano kasdienis kryžiaus kelias. Tačiau mielai siunčiu ten mažąją Loują ir leidžiuosi liūliuojama jos nekalto čiurlenimo. Louja – tai mano namų darbininkė. Mano gimtinėje, Svebneijare, Miego salose, kaip jos gražiai vadinamos, buvo

---

* Johnui Lennonui skirtas paminklas Vidėjaus saloje netoli Reikjaviko, 2007 m. įrengtas jo našlės Yoko Ono: balto akmens postamentas, ant kurio 24 kalbomis užrašyti žodžiai „įsivaizduokit taiką“ (iš Lennono dainos „Imagine“), ir šviesos stulpas. Šviesa dega kasmet nuo spalio 9 d. (Lennono gimtadienio) iki gruodžio 8 d. (mirties dienos). *Čia ir toliau vertėjos pastabos.*

urvas, vadinamas Bernų skyle, kurį vyrai nuo amžių naudojo kaip šikininką. Į jį vedė Karalių promenada, gavusi pavadinimą nuo posakio „kur karalius pėsčias vaikšto“. Mūsų protėviai turėjo humoro jausmą.

O varge, mano mintys šokinėja nuo akėčių prie vežėčių. Kai esi išgyvenęs visą internetą įvykių ir tiek dienų, kiek netilptų didžiausios talpos laive, nelengva surūšiuoti ir atskirti vieną dalyką nuo kito. Viskas grimzta į tą patį vienintelį laiko liūną. Arba viską prisimenu vienu kartu, arba atmintyje nelieka ničnieko.

Ak, jų, vargšelių, sistema jau prieš metus visiškai žlugo. Mano Magis patyrė bankų griūtį savo kailiu – viena lavina nušlavė naujutėlę jo namo terasą, o automobilis išsigelbėjo tik per plauką. Galų gale, viskas subjektyvu. Slaugos tarnybos merginos ir Dou-ra man sako, kad miestas liko nepasikeitęs. Aišku, kad Reikjavike tai nekrenta į akis, priešingai negu baigiantis karui Berlyne, kur aš šlitiniavau tarp griuvusių savo silpnomis, dar vaikiškomis kojomis. Apskritai nežinau, kas geriau: subyrėti iš tikrųjų ar po paskolų našta. Kita vertus, žinau, kad mano Dundžio pasitikėjimas savimi per visą tą žiaurią krizę išgaravo kaip oras iš baliono, kiek jo dar buvo likę po to, kai jis užklupo savo buvusiąją kito glėbyje. Magis dirbo Komerciniame banke, stumdamasis karjeros laiptais mirtguliuojančioje monitoriaus šviesoje. Vieną dieną jis išdidžiu veidu parodė man raudoną kreivę. Ji, kas be ko, degė ryškiai ir gražiai tarsi židinio ugnis, bet tai irgi truko neilgai.

Asmeniškai aš kilus krizei pajutau tik pasitenkinimą. Kol gobšuliai čiulbėjo kaip lakštutės, lindėjau tarp keturių sienų ir leidau iščiulpiama iki paskutinio skatiko. Todėl žiūrėti, kaip smagiai šokinėja liepsnos, rydamos tuos nepasotinamus vampyrus, man nebuvo liūdna, juolab kad pinigų nebelaikau svarbiu dalyku. Visą gyvenimą taupai senatvei, o kai ji pagaliau ateina, nebesvajoji, kur išleisti pinigus, ir nebenori nieko kito, tik myžti į lovą. Na, žinoma, būtų buvę neblogai nusisamdyti kokį jaunutį vokietuką, kad pusnuogis pašoktų žvakių šviesoje ir man, prie patalo prikaustyta senei, paskaitytų Šilerį. Bet dabar Islandijoje uždrausta bet kokia prekyba žmonėmis, taigi nėra dėl ko apgalestauti.

Man beliko tik kelios savaitės, du blokai cigarečių *Pall Mall*, kompiuteris ir granata – bet dar niekad nesijaučiau taip gerai.

Feu de Cologne

2009

Granata – tai senas Hitlerio kiaušinis, kurį gavau per Antrąjį pasaulinį karą. Ji lydėjo mane per gyvenimo upes ir fjordus, atlaikydama visų mano santuokų audras. Dabar pagaliau ją būtų galima panaudoti, jei prieš daugelį metų – vieną iš blogųjų mano gyvenimo dienų – nebūtų sulūžęs saugiklis. Bet tai būtų nemaloni mirtis – laukti, kol po ugnies pliūpsnio skreite tau bus nutraukta galva. Tačiau palaimingoji bombikė vis dėlto man labai brangi – juk mudvi kartu jau tiek metų. Būtų apmaudu, jeigu mano anūkai ja nepasidžiaugtų. Jau matau ją įdėtą į sidabrinę taurę šeimos bufete.

Meine geliebte Handgranate*, kerinti ir klastinga, gluste prigludanti prie rankos, atgaivina prakaituotą delną savo raminančiu šaltu geležiniu kiautu. Kaip tik tuo pasireiškia visas ginklo charakteris: nors aukai jis negailestingas, savininkui teikia neapsakomą ramybę. Vieną dieną – nuo jos mane skiria galybė miestų – užmiršau savo mirtiną kiaušinį taksi automobilyje. Mane buvo pagavęs siaubas, kol po begalės paniškų skambučių į centrinę būstinę pagaliau jis man buvo gražintas. Tada prie savo durų išvydau taksistą šelmišku veidu. Pamerkęs akį, jis paklausė:

– Ar kartais tai ne sena granata?

– Ne, tai brangenybė. Ar nesate girdėjęs apie imperatoriaus kiaušinį?

---

* Mano numylėtoji rankinė granata (vok.).

Aš iš tiesų ilgai laikiau šį brangų daiktą papuošalų dėžutėje. „Kas tai?“ – kartą paklausė Bairingas, plaukiojantis po Vakarų Fjordus, mums einant į restoraną. „Tualetinis vanduo, *Feu de Cologne**.“ – „Mat kaip“, – nusistebėjo senas jūrų vilkas.

Nors vyrai turi savo gerųjų pusių, pagauliais jų nepavadinsi.

Šiaip ar taip, visą laiką jaučiausi rami žinodama, kad jei vakare koks įtartinas tipas prisvils prie manęs ir seks iki mano namų, aš turiu rankinėje seną gerą granatą.

Dabar ji guli ant mano naktinio staliuko arba tarp mano suvytusių kojų: po karo aš kaip višta perėjau tą vokišką geležinį kiaušinį, tikėdamasi, kad iš jo prasikals ugnis. Juk jos taip reikėtų mūsų sumarazmėjusioje šiuolaikinėje visuomenėje, per daug pasyvioje ir pacifistinėje. Matyti, kaip griūna tavo namas, girdėti, kaip traška liepsnos, deginančios tavo vaiką, arba žiūrėti, kaip šaunama į nugarą tavo mylimajam, – iš esmės pozityvi patirtis. Man visada buvo atgrasu bendrauti su žmonėmis, kurie nė karto gyvenime nebuvo peržengę lavono.

Ar granata atgautų savo buvusias galias, jei mesčiau ją ant žemės? Kartą girdėjau sakant, kad granatos mėgsta akmeninį grindinį. O, kaip būtų malonu palikti šį pasaulį su garsiu bumbtelėjimu, kuris palaidotų mano kūno draiskaną po dulkėmis ir griuvėsiais. Bet kol dar neišlėkiau į orą, leidžiu sau vynioti savo gyvenimo giją.

---

* Žodžių žaismas: *Eau de Cologne* – odekolonas, *Feu de Cologne* – pažodžiui „Kelno ugnis“.

3

Ponas Bjornsonas

1929

Gimiau 1929 metų rudenį Isafjordure, lūšnoje banguotos skardos stogu. Man buvo prikergtas, švelniai tariant, originalus Herbjorgos Marijos vardas, kuris man visai netiko ir nebūtų tikęs niekam. Krikščioniško ir pagoniško tikėjimo nesuplaksi, kaip nesumaišysi aliejaus su vandeniu, ir šios dvi seserys iki šiol kovoja manyje.

Motina norėjo man duoti savo mamos vardą, Verbjorga, sudarytą iš žodžių „žvejybos vieta“ ir „uola“. Bet močiutė apie tai nenorėjo nė girdėti. „Ak, netempk vargšės mergiūkštės į tą liūną!“ Pasak jos, tenai buvo tikra pragaištis, šalta ir drėgna, ir ji keikė savo motiną, kad užkrovė jai tokią naštą. Močiutė Verbjorga septyniolika žvejybos sezonų irklavo Bjardnejaro ir Od-bjardnarskero salų vandenyse. Žiemą, pavasarį, rudenį, „bet kokiu šunišku oru, kuris užklupdavo mus toj prakeiktoj jūroj, nors sausumoj būdavo dar blogesnis“.

Tada mano tėvas laiške, pasiųstame į Vakarų Fjordus, į Isafjordurą, pasiūlė Verbjorgą pakeisti Herbjorga. Mamai šis vardas neatrodė toks bjaurus, kad nesutiktų. O aš pati būčiau pasirinkusi savo prosenelės iš motinos pusės, didžiosios Bloumėjos Efemijos Bergsveinsdoutir iš Bjardnejaro salų, vardą. Ji buvo vienintelė moteris tokiu vardu Islandijos istorijoje iki dvidešimto amžiaus, kada sulaukė dviejų bendravardžių, nors pati tada jau gerus penkiasdešimt metų ilsėjosi fjordo žemėje. Viena iš jų buvo audėja ir didumą gyvenimo praleido vienoje Hedlisheidžio

lūšnoje, o kita Bloumėja mus paliko visai mažutė, bet tebegyvena slapčiausioje vidinės mano akies kertelėje ir kartais pasirodo ties riba, skiriančia sapną nuo tikrovės. Bloumėjos sala ilgą laiką buvo man labiausiai prie širdies iš viso Breidafjordu salyno, nors ji dar neatrasta.

Atvirai kalbant, žmogų reikėtų pakrikštyti ne tik jam gimus, bet ir jam mirštant, kad jis turėtų galimybę pasirinkti vardą, kuris bus nešamas per laidotuves ir amžinai liks ant mūsų kryžiaus. Savąjį aš matau aiškių aiškiausiai: *Bloumėja Hansdoutir* (1929–2009).

Tais laikais dvigubas vardas buvo retas reiškinys, bet mano motiną, gerumo išikūnijimą, prieš pat man gimstant aplankė regėjimas: slėnyje anapus fjordo jai pasirodė Švenčiausioji Mergelė, sėdinti ant krūsnies akmenų, kokių šimto dvidešimt metrų aukščio. Taigi jos vardas buvo pridėtas prie manojų ir, žinoma, tapo savotišku palaiminimu. Šiaip ar taip, aš sulaukiau žilos senatvės, pensijos ir ligos patalo.

Marijos vardas švelnina Herbjorgos šiurkštumą, net jeigu ir abejoju, ar tokios skirtingos moterys galėtų gyventi drauge. Viena atsidavė visai armijai vyrų, o kita – tikrai Dievui.

Aš negavau privilegijos turėti tėvavardį su priesaga *doutir*, į kurią turi teisę kiekviena islandė: man buvo prilipdyta priesaga – *son* – sūnus. Mano protėviai iš tėvo pusės, ambasadoriai ir ministrai nuo apačios iki viršaus, darė karjerą užsienyje, kur nutuokiama tik apie pavardę. Taigi prie tavo tapatybės prikabinama visa giminė; mums visiems buvo priskirta senelio Sveino (vėliau tapusio pirmuoju Islandijos prezidentu) pavardė. Todėl nė vienam iš mūsų nepavyko įgyti vardo ir šioje giminėje iš tiesų vėliau nebebuvo jokio ministro nei prezidento. Senelis pasiekė viršūnę, o mums, jo vaikams ir anūkams, teko vėl leistis į pakalnę. Sunku išsaugoti ambicijas pamažu ritantis vis žemiau ir žemiau. Bet kai atsidursime dugne, Bjornsonams vėl atsivers kelias į aukštumas.

Savo gimtinėje, Svebnejaro salose, visada buvau vadinama Hera, bet kai pirmą kartą su tėvais aplankiau tėvo šeimą Kopenhagoje – tada man buvo septyneri, – iš Jutlandijos kilusiai

tarnaitei buvo sunkoka ištarti mano vardą. Ji dažniausiai vadindavo mane *Herre*, daniškai „ponu“, arba netgi *Den Lille Herre*, „ponaičiu“. Dėdei Pučiui (tėvo broliui, kurio tikrasis vardas buvo Sveinas) tai pasirodė nepaprastai juokinga, ir nuo to laiko jis nesiliovė vadinti manęs *Herra*, „ponu“ islandiškai. Per pietus jis šaukdavo: „Pone Bjornsonai, prašom prie stalo!“ Tokie juokeliai kaskart žeisdavo mano savimeilę, nes tikrai atrodžiau berniokiška, bet pravardė man prilipo ir po truputį prie jos pripratau. Iš panelės tapau ponu.

Kai po ilgos viešnagės užsienyje šeštajame dešimtmetyje grįžau namo, žavutė panelytė su dažytomis lūputėmis ir *wordly ways** – lyg kokia miniatiūrinė Merlina Monro su aštuoniolika vyrų, besikeičiančių jai patarnauti, – per šokių vakarėlį prie žydro vandens sulaukiau nemažo susidomėjimo ir pasijutau apdovanota scenos vardu. „Tarp kviestinių svečių buvo ir panelė *Herra* Bjornson, prezidento anūkė, traukte traukianti visų žvilgsnius savo natūraliu pasaulio pilietės žavesiu. Hera pagaliau grįžo namo po ilgos viešnagės Niujorke ir Pietų Amerikoje.“ Staiga tas nelemtas vardas tapo pilnas malonės.

---

* Kaip reikiant apsitrynusi (angl.).

4

Žvirbliukas

2009

Ak, štai ir Louja, mano žvirbliukas, mano širdelė. Ji nušviečia ryto sutemas kaip dar neišsiskleidęs baltos rožės pumpuras.

– Labas rytas, Hera. Kaip jaučiatės šiandien, mieloji?

– Apsieikim be mandagybių.

Dangus dar tik pradeda pilkėti. Diena bus pilka kaip ir visos jos seserys. *Daggry*, sako danai.

– Ar anksti atsikėlėt? Jau užmetėt akį į naujienas?

– Kaipgi ne. Tie apgailėtini maištautojai toliau kelia triukšmą dėl krizės...

Ji nusivelka paltą, nusiima šaliką ir kepurę. Atsidūsta. Šiandien turėtų būti šalta, lauke siautėja vėjas, atsirandantis velniai žino iš kur. Geriau jau tūnoti čia, viduje, vienai savo garaže, su peruku vietoj kepurės ir kompiuteriu vietoj krosnelės. Jei būčiau skaistus ir gyvybingas jaunikaitis, su mielu noru vesčiau šią mergužėlę. Juk ji tikras gerumo ir švelnumo įsikūnijimas. Jos skruosteliai žydi nelyginant dangiškos rožės. Raudonskruosčiais galima pasitikėti. O štai mano blyškumas dvelkia išdavyste. Jau beveik pažaliavusi, su pilku peruku ir baltais it drobulė naktiniais, kantriai laikiu kaip žydas prie kameros, laikinai sutrikus dujų tiekimui.

– Ar norit valgyti? – klausia mažoji Louja, uždegusi šviesą virtuvės kampelyje ir kaišiodama snapą į lentynas ir spinteles.

Žvelgdama per dešinę savo laivo-lovos bortą, stebiu visus jos žygius.

– Avižinės košės, kaip visada?

Tą klausimą ji man užduoda kas rytą, pasilenkusi virš mažučio šaldytuvo, kurį man davė Doura. Kartais jo šaltas urzgesys neleidžia man užmigti. Reikia pripažinti, kad mažoji Louja turi platoką sėdynę, o jos kojos – kaip keturiasdešimties metų beržo trinkos. Gal todėl ji, vargšė, dar niekad os nebuvo jų išskėtusi, neturi vaikų ir tebegyvena su motina. Negaliu suprasti, kur žiūri tie vyrai, kad išleidžia iš po nosies tokį kąsnelį! O kokia jos oda, lygi, švelni...

– O kaip tu laikaisi? Kaip praėjo savaitgalis? Ar pagaliau pasidulkinai? – klausiu aš, mėgindama perrėkti klavišų klapsėjimą.

Sunkiai gaudau orą. Per tą prakeiktą emfizemą keli sakiniukai man atrodo velniškai ilgi.

– Prašau? – klausia ji su melsvos ir baltos spalvos pieno pakeliu rankoje, nutaisiusi tokį buką veidą, kaip ji viena temoka.

– Negi nebuvai iškišusi nosies? Nepasismagintai? – klausiu nepakeldama akių. Prakeikimas – mano balsas virsta priešmirtiniu gargesiu.

– Iš namų, su kitais? Ne. Tik padėjau mamai pakeisti užuolaidas valgomajame. Paskui, sekmadienį... tai yra vakar, pavažiavom į rytus aplankyti mamulės. Ji gyvena Hedloje.

– Turėtum bent kiek daugiau galvoti apie savo pačios gyvenimą, širdede. – Vargais negalais atsikvėpusi, priduriu: – Nega dink jaunystės dėl tokių senų raganų kaip aš. Meilės laikas greit prabėga.

Taip myliu šitą mažulę, kad pasmerkiu savo balso stygas, gerklę ir plaučius bjauriai kankynei. Negana to, galva taip susvaigsta, lyg už akies obuolio būtų įkalintas bičių spiečius. Aptūpusios regos nervą, visos jos spaudžia jį savo geležiniais gniaužtais. Dieviškas malonumas!

– Meilės laikas?

– Taip. Po galais, jis man atsakė!

– Kas toks?

– Bakaris.

– Bakaris?

– Taip, jis vardu Bakaris. Matai, aš jį sudominau.

– Jūs turite tiek draugų, – sako ji, kuisdamasi tarp viryklės ir kriauklės.

– Taigi, jau gerokai per septynis šimtus.

– Ką? Septynis šimtus?

– Aha, feisbuke.

– Jūs dabar feisbuke? Ar galiu dirstelėti?

Ji pasilenkia prie manęs visa kvepianti, ir aš ištraukiu savo profilį iš interneto bedugnės.

– Vau, super, jūsų nuotrauka. Kur fotografuota?

– Bairėse. Per vieną balių.

– Bairėse?

– Buenos Airėse.

– O čia? Ar tai jūsų būseną: *Throwing powder in the eyes*?
Cha, cha!

– Taip, angliškai tai reiškia „miglapūtė“. Vakar tiek pripūčiau miglos...

– Cha, cha! Bet čia parašyta, kad jūs turite tik šimtą keturiasdešimt tris draugus. O sakėte, kad septynis šimtus.

– Taip. Tai tėra vienas iš mano profilių, aš turiu jų daugybę.

– Daugybę feisbuko puslapių? Ar taip galima?

– Šiame pragare, manau, nėra draudimų.

Ji patenkinta prunksteli ir grįžta į virtuvės kampelį. Net keista, kaip gerai jautiesi, kai šalia yra dirbančių žmonių. Pasijunti beveik aristokrate. Gimiau iš jūros su marškinėliais. Dėl to greitai atsivėriau... visoms galimybėms. Mano močiutė iš tėvo pusės, priklausiusi danų aukštuomenei, buvo nuostabi vergų tramdytoja. Bet lygiai tokia pat nenuolaidi pačiai sau. Ji buvo pirmutinė mūsų, islandų, pirmoji dama. Prieš kiekvieną pokylį vaikščiodavo po salę nuo ryto iki vakaro su viena cigarete lūpose ir kita tarp pirštų. Mėgindavo įsiminti viską, ko reikia, ir skrupulingai padengti stalą. Kad nieko netrūktų ir nieko nebūtų per daug. Nuo to priklausė šalies gerovė. Būtų pakakę, kad Amerikos ambasadoriaus gomuryje įstrigtų ašaka, ir Maršalo planui būtų iškilusi grėsmė. Ji puikiai suprato, kad iš derybų menka nauda. „*Det hele ligger på gaffelen*, viskas priklauso nuo šakutės!“

Senelis niekaip nebūtų tapęs prezidentu be močiutės Georgijos – beje, reikėjo jam tą pasakyti. Tai buvo tikra ledi, kurios akivaizdoje gerai jausdavosi tiek šio pasaulio didžiūnai, tiek maži žmogeliai. Ji turėjo tai, ką danai vadina *takt og tone* – delikatumu, ir pakerėdavo net tokius beviltiškus girtuoklius kaip Eizenhaueris.

Tų laikų diplomatija parodė išvalgumą pasirinkdama atstovauti mūsų gimstančiai respublikai šią porą: jis islandas, ji danė. Lyg koks reveransas buvusiai kolonizatorei. Mes praradome ryšį su Danija, bet likome susituokę.